

Napsal uživatel Petra Zděnková
Pondělí, 25 Duben 2005 04:00

Letos uplynulo právě deset let existence skupiny [Hromosvod](#), skupiny, která je poslední dobou hodně vidět a slyšet, a to také díky spolupráci s vydavatelstvím

[Indies Records](#)

, které jim loni pomohlo vydat jejich první oficiální CD

17 lízátek

. Především se však Hromosvod vypracoval díky nadšení, s jakou svou muziku dnes a denně provozuje na festivalových i klubových pódíích. Sešla jsem se proto s kapelníkem Hromosvodu,

Ondřejem Fenclem

, abych se o tomto charizmatickém muzikantovi a jeho kapele dozvěděla něco víc. A výsledek vám nyní předkládám ve dvoudílném rozhovoru:

Editor FOLKtímu mě za tak banální otázku bude proklínat, ale nemůžu nezačít tradičně: Co by sis vzal s sebou na pustý ostrov?

Jako první mě napadá moje kytara. Ovšem v nerozbitné verzi.

Tvoje tvorba začínala relativně záhy - odjakživa ses chtěl zabývat muzikou?

Asi v pěti letech jsem začal chodit na klavír, kam mě přihlásili rodiče. Bavilo mě to, začal jsem si hrát i sám. Poměrně brzy, tak kolem osmého roku života, jsem pak začal s nahráváním kazet prvních vlastních "písniček". Nedávno jsem si to pouštěl - velká švanda.

Hromosvod

foto: archiv O. Fencle

Napsal uživatel Petra Zděnková
Pondělí, 25 Duben 2005 04:00

Pamatuješ si svůj úplně prvotní kontakt s hudbou?

Moment, kdy jsem na podzim 1986 poprvé usedl ke klavíru si nepamatuju. První hodinu u paní učitelky Huckové, která mě učí dodnes, už ano. Na kytaru jsem poprvé sáhl asi v deseti, kdy mě táta naučil C a G a já jsem si mohl zahrát Vlák v 0:05 od Greenhorns. Další várku akordů (A,E,D) a jakýsi trampský zpěvník, který jsem na chalupě ve Zdislavicích přehrál od A do Z, dodala teta. Pak už to šlo samo. Co se týče poslechu muziky, můj první objev byly rané nahrávky Greenhornů, které miluju dodnes. Na druhé straně té praskající emgetonky byla Želva od Olympicu. Shodou okolností podle mě dvě nejzásadnější české nahrávky 60. let.

Vedli Tě rodiče v dětství ke zpěvu?

Přímo ke zpěvu ne, spíš obecně k muzice. Asi tak jako mě vedli k tomu umět slušně pozdravit a podat ruku. Táta mi brnkal na kytaru od mala, zpíval Rangers, Olympic a podobnou klasiku, muzikantská rodina ale nejsme. Máma ráda prozpěvuje, táta hrál osm let na housle, ale poněkud falešně (smích), brácha hraje na trubku, sestra na klavír, ale ne nějak vrcholově. Každopádně jsem rodičům vděčný za to, že mě přihlásili do lidušky. Bůh ví, z kolika lidí dnes mohly být obrovské talenty a nejsou, kdyby jim tohle rodiče umožnili.

Pečuješ nějak speciálně o svůj zajímavý neškolený hlas? Při našem minulém setkání jsi byl nachlazený, bojíš se období chřipkové epidemie?

Nepečuju, akorát nosím neustále šátek, jak vidíš. Klidně se v tomhle počasí půjdu před koncertem koulovat. Tohle neřeším.

Kloktáš před vystoupením syrová vajíčka nebo se šetříš a neopíráš se do zpěvu s plným nasazením?

Když chraptím a vím, že bude koncert, tak piju vincentku s mlíkem. Je to sračka, ale pomáhá to. Nešetřím se téměř nikdy, to by mě pak nebavilo a lidi taky ne. Nejsem navíc žádný zpěvák, jsem spíš takový "prozpěvovatel". Nepopírám, že bych chtěl umět zařvat jako zamlada Robert Plant z Led Zeppelin, někdy se o to pokouším, ale pak musím cucat Hallsy, abych se dostal do

Napsal uživatel Petra Zděnková
Pondělí, 25 Duben 2005 04:00

normálu. Plant ze mě prostě nebude (smích).

Jak vzniklo jméno skupiny Hromosvod, je to pocta vynálezci Divišovi?

Byl to úplně obyčejný, ničím nepodložený nápad. Když jsem se ve třinácti rozhodl založit první kapelu, tak jsem si prostě řekl, že to bude Hromosvod. Zpětně si říkám, že jsem udělal dobře, protože to má tři slabiky, lze to skandovat, není to nikterak originální, ale snadno zapamatovatelné a to je někdy víc. Děti Prokopa Divíše jsme se svého času titulovali, ale to byl jednorázový vtípek.

*Co název alba **17 lízátek** - a nebojíš se, že časem se možná posluchačům olízají?*

Název vznikl cestou ze studia, už bylo načase vymyslet název, protože jsme měli za pár dní deadline u Indies. Tak jsme začali metat slova a všechno jsme to psali na papír, u mnohých jsme dostávali hysterické záchvaty a osazenstvo osobáku z Kolína do Prahy na nás koukalo jako na hovada. Padlo zhruba 40 možných názvů, nakonec do finále postoupilo Zlomený lízátko, (kombinace písní Zlomený blues a Lízátko), 17 lízátek (17 písní s titulním Lízátkem) a Hromosvod ve sprše (narážka na jednu fotku). Na Indies se nejvíc líbilo 17 lízátek, třem z pěti členů kapely též a tak bylo jasno. Příště ale asi zvolíme něco jednoduššího a míň konfliktního - takhle každý recenzent může napsat "vylízal jsem ty lízátko", "lízátko zhořkly", apod. Ale důležitější než název je samotný obsah cd.

Změnil bys na něm po roce něco?

Asi jo, ale spíš na zvuku než na muzice. Nejspíš bych dnes svěřil CD producentovi, který má obvykle potřebný odstup a zkušenosti. Před půl rokem jsem se seznámil s Liborem Mikoškou ze studia ve Zlíně, který nám pomáhal s cd mojí druhé kapely **Nahoře Pes**. "Mikeš" tímhle způsobem ošetřuje ohromná kvanta muziky od Pavla Bobka po Mig 21. A člověk by nevěřil, kolik nedostatků ještě z desky vyplave, když se jí chopí profík na slovo vzatý. Kdyby se před rokem pustil i do Hromosvodu, nejspíš by nás to vyšlo na dvakrát víc peněz, ale možná by to byla taky dvakrát lepší deska.

Dneska bych taky možná nepustil do světa několik příliš vybočujících nebo kontroverzních písniček, třeba Nedvědy, ale čert to vem. Je to debut, jsem docela spokojený. Nedávno jsem CD poprvé poslouchal s ročním odstupem a docela mě překvapilo. Čekal jsem, že to bude horší

Napsal uživatel Petra Zděnková
Pondělí, 25 Duben 2005 04:00

(smích). Několik písniček určitě přežije nápor časů budoucích.

Jaké třeba?

Lízátko, **Zlomený blues**, **Zrcadlo**, **Sen**, asi i ty středověkem "šmrncnutý" **Kříže**, i když už přeci jen v kontextu Hromosvodu trochu zestárlý. Nicméně, lidi je na koncertech pořád vyžadují. Ačkoliv jsme se snažili o ucelenou výpověď, jsou myslím "lízátka" ještě pořád poněkud stylově rozhárané. Se stavem před pěti lety, kdy jsme hráli snad všechny styly světa, se to ovšem nedá srovnat. Naštěstí jsem včas pochopil, že to tak nejde dělat pořád. Jasně, můžeš hrát kvanta ulítlých věcí a bude na tebe chodit pořád stejný kroužek kamarádů, bude to sranda, ale nic víc. Pokud chceš ale něčeho dosáhnout, musíš si zvolit nějakou hlavní cestu, z které lze pak dělat odbočky.

A co Beruška?

Na té jsem si celkem máknul. Klasická srdceryvná balada o rozchodu, za pět let se možná při jejím poslechu budu usmívat. Ona je totiž až moc od srdce, všechno je řečený natvrdo, čehož já se občas nedokážu vyvarovat.

Ale takové hluboké písničky mají všichni rádi, protože to každý člověk zažil na vlastní kůži.

To jo, ale větší umění je umět to proplést metaforami, psát mezi řádky, v náznacích a přitom tak, aby to byla stejná šleha, jako když zařeveš: Miluju tě! Ale přitom to vůbec nevyslovíš. To umí Plíhal, Nohavica a jim podobní.

Chystáte už další CD?

Chystá se průběžně, odhaduju, že ode dneška za rok by tady mohlo ležet na stole. Rád bych začal nahrávat letos v létě, jde ale o to, jestli nám Indies ještě dají důvěru, protože 17 lízátek se moc neprodává, zatím.

Napsal uživatel Petra Zděnková
Pondělí, 25 Duben 2005 04:00

V čem bude nová deska jiná než "Lízátka"?

Jak jsem říkal, tentokrát ji určitě svěříme producentovi, snad nám na něj firma přispěje (smích). Bude to velká práce, nové písničky jsou promakanější než některá "Lízátka". Dokud to nebude stoprocentní, nepustíme to ven. Rozdíl bude také v tom, že 17 lízátek byl mnohaletý průřez, zatímco na nové desce by měly být věci z posledních dvou let, takže doufám bude ucelenější a vyspělejší.

Bude tam písnička Konečná?

To jsem rád, že sis jí všimla. Určitě tam bude, od Berušky je to asi nejpropracovanější song, další z těch mých tradičních balad až na dřevě. Ale to bude spíš taková lahůdka, rád bych, aby tentokrát gró desky tvořily zpěvnější písničky, které si člověk

Ondřej Fencel

foto: archiv O. Fencle

papamatuje a pískne třeba cestou do práce. Samozřejmě při zachování aranžérské pestrosti. Takový je třeba náš nový "hit" Za vodou. Nic ultra-složitého, ale má to sílu a duši.

Nemůže to ujednacení ublížit barevnosti dosavadního Hromosvodu?

Určitě ne, barevnost je hodně o aranžmá. Já jsem sice říkal, že to chceme ujednotit, čímž ale nemyslím, že bude jedna písnička jako druhá. To u mě ani není možné, protože já poslouchám ohromná kvanta muziky, všechno od metalu po folk a těch vlivů je prostě tolik, že se zatím opakování sebe sama nebojím.

Přistihl ses někdy, že sis nevědomky vypůjčil nějaký hudební motiv?

Napsal uživatel Petra Zděnková
Pondělí, 25 Duben 2005 04:00

To se asi stane každému. Poznává se to časem, tomu se vyvaruje zase jen génus. A někdy ani ten ne. Viz George Harrison a My Sweet Lord? Myslím, že skoro nikdo nevykrádá muziku záměrně. Často něco poslouchám a najednou si říkám: do háje, odkud já to znám? A pak zjistím, že od sebe. V mojí muzice je třeba hodně z hudebních postupů Olympicu, na kterém jsem vyrostl nebo z Mišíka, kterého žeru dnes. Stejně tak se tam promítají Led Zeppelin, do kytarových obrátů Plíhal... Toho se ani nedá zbavit, když jsem to poslouchal celý dětství a pubertu. Prostě je to nesmazatelně ve mně. Druhá věc jsou hudební citace, což je moje "úchylka".

Hudební citáty?

Jo. Vložíš do písničky pár taktů z nějaké tvé oblíbené písně, třeba Beruška končí motivem ze Stairway To Heaven, v Konečný jsou dokonce tři: Beethoven, Marsyas a Eagles. Vždycky mám hroznou radost, když to někdo pozná. Všechny tři zatím nechytli nikdo, nedávno jsme hráli s Jarabáky, ti chytli poprvé alespoň dvě. Líp to asi půjde poznat na nahrávce, ta Beethovenova Měsíční je fakt hodně zakamuflovaná.

Jak se bude deska jmenovat?

To zatím ještě netušíme. Můj soukromý pracovní název je Svitavy, což je takové malebné, libozvučné slůvko, podle mě se na název desky hodí. Je to taky zatím neuskutečněná instrumentálka, kterou nosím v hlavě. Bude to asi nejtěžší věc, co jsme vůbec kdy dělali. Takový keltsko-rockový nášvih, nejsem si jist, jestli to vůbec zvládneme nacvičit, ale jestli jo, tak se těš.

Dokážeš podat konkrétní sdělení muzikou bez textu?

To musí posoudit jiní. Rád bych, ale nejsem génus. Génus byl Smetana. Posloucháš Vltavu a najednou cítíš, jak kolem tebe teče voda. Tomu říkám bomba.

Ráda bych na tomto místě připomněla, že skupina Hromosvod funguje už neuvěřitelných deset let.

Napsal uživatel Petra Zděnková
Pondělí, 25 Duben 2005 04:00

Ano, my jsme slavili 10 let Hromosvodu loni v listopadu v Rock Café, byl to koncert, kde vystoupili skoro všichni, co s námi kdy za celou tu dobu hráli. Předvedli jsme fanouškům i spoustu starých vykopávek. Škoda, že nedorazil Pavel Bobek, který si s námi na křtu 17 Lízátek zazpíval Dívku "N".

Za těch deset let jste natočili snad pět demosnímků. V čem je rozdíl natáčet demo a opravdové album?

Rozdíl je to obrovský. Předchozí demáče jsme nahrávali doma na koleně na kazeťák, dva mikrofony, pak odšumovali na počítači. Kdežto ve studiu to je samozřejmě úplně jinak. Všechny stopy zvlášť, nejdřív bicí, pak basa, kytary, housle, flétny, zpěvy, klávesy? všechno pěkně postupně a precizně. A pak doladování, opravy chyb, nekonečný mix a mastering? úplně jiná práce a taky samozřejmě jiný, po všech stránkách lepší výsledek.

Kolik času jste celkem strávili ve studiu, než byla hotova finální podoba Lízátek?

Kdybych to sečetl u mě osobně, tak to budou tak tři týdny čistého času za předpokladu, že se pracuje osm hodin denně. Ostatní členové tak dva, tři dny. Nejvíc zabere mix, na který už jsem dojížděl sám.

Lze to srovnat s hraním naživo?

To je úplně jiná práce: ve studiu je všechno slyšet, tam si nemůžeš ani nechceš dovolit jakoukoli chybu, nic se neztratí. Na koncertě samozřejmě chyby jsou, ale jak je to naživo, tak v drtivé většině nejsou poznat a když náhodou ano, tak to dožene atmosféra.

A co živá nahrávka - nespojila by přednosti z obojího?

My máme samozřejmě spoustu live nahrávek v archívu, ale myslím si, že na to ještě nemáme. Kapela, která chce vydávat živáč, musí mít daleko větší koncertní zkušenosti, než máme my,

Napsal uživatel Petra Zděnková
Pondělí, 25 Duben 2005 04:00

aby výsledek za něco stál. My za těch 10 let odehráli 100 koncertů. Až jich bude dvakrát tolik, začnu o tom uvažovat.

Kapela Hromosvod prošla v průběhu své existence mnoha personálními změnami, jak ji to poznamenalo?

Jasně, že hodně. Nejdřív jsme byli kolektiv spolužáků a lidí, co to nebrali vážně. Ani nemohli, protože na to není člověk v patnácti uzpůsobený. Až tak od oslav pěti let Hromosvodu se to začalo stabilizovat, myslím, že skutečnou kapelou jsme od přelomu tisíciletí.

Jsi přísný kapelník? Máš autoritativní právo veta a vždy poslední slovo při rozhodování nebo vládne neřízená demokracie?

V Hromosvodu vládnu poměrně pevnou rukou, což se odvíjí od toho, že píšu veškeré písničky i jejich aranže. Jsem tak zvyklý od začátku, autoritu uplatňuju, jakmile se někdo vymlouvá ze zkoušky, není schopen naučit se písničku nebo to nějakým jiným způsobem začíná flákat. Naštěstí se to neděje často. Když má někdo výhrady, tak se o tom spolu bavíme, to je snad jasné. V Nahoře Pes fungujem jinak, tam se aranžmá tvoří kolektivně, o všem se hlasuje, je to zase trochu jiný způsob práce.

Nechtěl sis někdy od té odpovědnosti odpočinout a přehodit kapelnickou tíži na někoho jiného?

Máš pravdu, někdy by se mi to líbilo, ale to bych se musel pustit do páté kapely? a to už by asi opravdu bylo nad mé časové možnosti (smích).

Jsi téměř výhradní autor - nechtěl's někdy třeba zůstat pohodlnosti zpívat, co Ti vloží do úst někdo jiný?

Principiálně se tomu nebráním. Kdyby mi někdo zavolał: Hele, mám pro tebe písničku, samozřejmě bych si ji poslechl a pak bych uviděl. Ale je logické, že se to neděje. Zatím opravdu

Napsal uživatel Petra Zděnková
Pondělí, 25 Duben 2005 04:00

nejsme v pozici, kdy by se na nás obraceli renomovaní textaři.

Musíš si se spoluhráči porozumět lidsky, nebo bys hrál i s někým, kdo Ti nesedí osobně, ale kvůli tomu, že je geniální hudebník bys při spolupráci případné antipatie překousl?

Kdyby to byl nějaký hodně dobrý kšeft, tak bych to asi překousl, odehrál bych si své a pak vypadl, ale když jde o původní kapelu, která se nedělá pro prachy, tak si musíme rozumět.

Tolik tedy první část rozhovoru s Ondrou Fenclem, kapelníkem Hromosvodu. Na druhou část se můžete těšit zanedlouho na stejném místě.